

2-4-2008

MOOI MAT

Je kunt je tegenstander op vele manieren mat zetten. Onverwacht ineens boem pats is een hele directe manier. Aantrekkelijker is het hoe de 12-jarige Diana Dalemans uit Hoensbroek het zaterdag jl. deed. Bij haar was sprake van 'mooi mat'.

Wit: Diana Dalemans (GESS, 1701)

Zwart: Arjen van Amerongen (Zeist, 1987)

KNSB-competitie

(met commentaar van Diana)

1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Pf3 d6 4.Pc3 Pf6 5.g3 0-0 6.Lg2 Pbd7

(bereidt 6...e5 voor)

7.0-0 e5 8.d5 (door 8.d5 heeft wit een pionnenketen gemaakt die naar links wijst, dus het is de bedoeling dat wit gaat aanvallen op de damevleugel.

Zwart heeft een pionnenketen die naar links wijst, dus de bedoeling voor zwart is om op de koningsvleugel aan te vallen. Ook door 8.d5 heeft zwart nu een mooi veld voor zijn paard, namelijk c5! Dit wordt dus ook gespeeld in de partij)

8...Pc5 9.Te1 (verdedigt e4. Wit wil het zwarte paard zo snel mogelijk verjagen d.m.v. 10.b4)

9...a5 (zwart voorkomt 10.b4)

10.Pd2 (wit gaat op zoek naar andere ideeën om het paard op c5 weg te krijgen, namelijk de paardmanoeuvre Pd2 met het idee Pb3)

10...Pe8 (zwart had volgens mij meer rekening gehouden met 11.f4 dan met 11.Pb3)

11.Pb3 Pxb3 12.axb3 (wit heeft nu zijn doel(en) bereikt! Het paard op c5 is afgeruild en wit heeft opeens een mooie half open a-lijn)

12...Ld7 (voorkomt 13.b4)

13.Le3 (opvallend is dat zowel mijn tegenstander als ik wacht op de zet f5 voor zwart en f4 voor wit)

13...f5 14.exf5 gxf5 15.f4 (blokkeert de 'pionnenrun' 15...f4)

15...e4 16.Dd2 (hier zat ik 20 minuten te denken of ik

16.Dd2 zou spelen of 16.De2)

16...Pf6 (met het idee Pg4)

17.Lh3 De8

(dreigt het onaangename Dh5)

18.De2 (voorkomt 18...Dh5)

18...b6 (ik snapte helemaal niks van deze zet. Ook al dekt de pion daarmee a5, het is en blijft een tempoverlies volgens mij)

19.Ta2? (dit is dus echt weer eens een Diana let niet op ac-

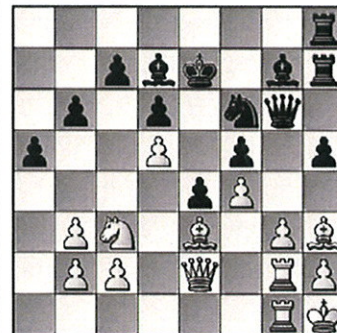

Diagram 1

tie. Ik had het plan om Te1 en dan b4 te spelen, maar

zwart zet gewoon zijn toren weg van a8 naar een andere plek. Ta2 is dus gewoon domweg tempoverlies)

19...Dg6 20.Kg2 h5 21.Kh1 (ik heb geen zin om de h-lijn open te krijgen d.m.v. 21...h4)

21...Kf7 (het is belangrijk om te zien dat zwart van plan is om zijn torens te verdubbelen op de h-lijn en dan het ijzersterke h4 te spelen)

22.Taa1 (ik ga zelf ook met mijn torens op de g-lijn verdubbelen, zodat ik de witte stelling kan keepen)

22...Th8 (alles gaat nu volgens plan)

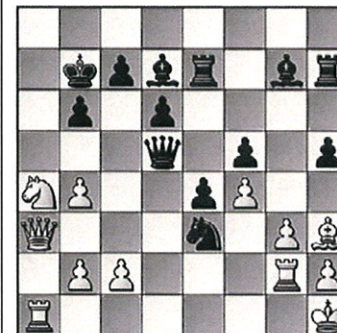

Diagram 2

Door Frank Clevers
SCHAKEN

23.Tg1 Th7

24.Tg2 Tah8

25.Tag1

(we komen albei in tijdnood)

25...Ke7

ZIE DIAGRAM

1

26.Ld4 Kd8 (zwart doet vrijwillig wat ik wil laten gebeuren! Hij gaat met de koning naar de damevleugel, die verlaten is door zijn stukken)

27.Dd2 Df7 (mijn tegenstander heeft op dit moment 6 minuten op de klok en ik nog maar 5)

28.Le3 Kc8 29.Lf2 Te8 30.Le3 Kb7 31.Ld4 (zwart kan niet pakken op d5 wegens stukverlies, 31...Pxd5?? 32.Lxg7!, Txg7 33.Dxd5+)

31...Lh6 32.Le3 Lg7 33.Ld4 Te7

34.Le3 Kb8 (een koningsaanval, nu de koning zo verlaten is)

35.Ta1 Kb7? (35...h4 zou beter geweest zijn. Dan begin je zelf ook een koningsaanval)

36.b4! a4 37.Pxa4 (ik heb nog maar 45 seconden, één minuut minder dan mijn tegenstander)

37...Dxd5 38.Dc3 Pg4 (38...Lxa4 is beter, omdat dan het sterke paard van het bord is)

39.Da3 Pxe3??

(een blunder, het gaat geforceerd mat in 4 (in de partij mat in 2) met een fraai stukoffer!)

ZIE DIAGRAM 2

40.Pc5+! Dxc5 41.Da8 mat (1-0)

BEKERWINNAAR

Voerendaal heeft het Limburgse bekertoernooi voor clubteams gewonnen. Uit de halve finales van dat toernooi volgt hier de partij Bus-Spronkmans.

Wit: Tom Bus (2268, Voerendaal)

Zwart: Stefan Spronkmans (2072, DJC)

1.c4 b6 2.Pc3 Lb7

Stefan heeft mij in de opening verrast. Zeer zelden krijg 1.b6 tegen mij. Ik heb dan ook maar weinig ervaring met deze variant. Ik volg de aanbeveling van 1.c4-goeroe Tony Kosten. In mijn database vind ik echter maar één partij met deze opzet. Misschien is deze variant toch niet zo goed als Kosten denkt?

3.e4 e6 4.Pge2 Lb4 5.a3 Lxc3

6.Pxc3 Pe7

Zwart stelt zich zeer flexibel op. Ik wist niet goed welke opstelling ik moest kiezen. Het voor de hand liggende 7.d4 is zeer zeker goed. Schaakdeformatie bracht mij er toe om de tekstzet te spelen.

7.g3 d5 8.exd5 exd5 9.Lg2 0-0

Diagram 1

10.0-0

Dit was de stelling die ik nastreefde na het fianchetteren van mijn koningsloper. Ik blijf onaangename druk uitoefenen op pion d5 en de diagonaal h1-a8. Beide partijen maken nu hun ontwikkeling af

10...Dd7 11.d4 Pa6 12.b4 c6 13.c5 Pc7 14.Lf4 Pe6 15.Lh3 f5

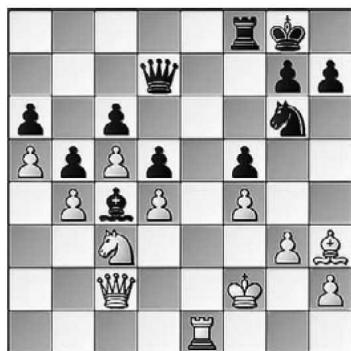
ZIE DIAGRAM 1

In deze stelling kan ik proberen mijn zwarveldige looper te behouden middels 16.Le5 Pg6 17.Ld6 Tf6 18.Lg2 Pg5. Na 19.Te1 Pe4 zie ik echter geen wit voordeel meer. Ik besloot het principe van IM Yochanan Afek en GM John Emms, namelijk "Simple Chess", te volgen. Ik ruil mijn looper tegen een zwart paard waardoor het verschil in lopers sterker tot uiting komt.

16.Dd2 Pxf4 17.Dxf4 Pg6 18.Dd2 La6 19.Tfe1 Lc4 20.f4 b5?!

Na de tekstzet wordt het voor zwart moeilijk om tegenspel te ontwikkelen op de damevleu-

Diagram 2

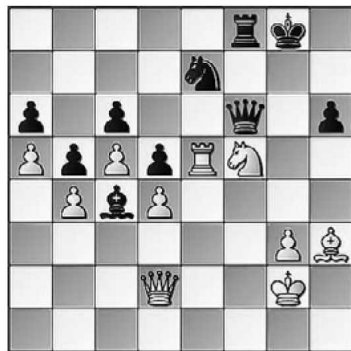
gel. Stefan heeft de positie van zijn looper weten te verbeteren. Er kleven echter twee nadelen aan zijn idee: a) de looper op c4 werkt niet goed samen met zijn overige stukken. b) De looper kan na 20...b5 niet meer voor de verdediging gebruikt worden

21.a4 a6 22.Kf2 Tfe8 23.Dc2 Txe1 24.Txe1 Tf8 25.a5

ZIE DIAGRAM 2

Door het afsluiten van de damevleugel leg ik de zwakte op a6 vast. Zwart heeft nu enkele zwakke punten: a6, c6, f5 en de e-lijn. Ik probeer nu via het centrum of de koningsvleugel toegang te krijgen tot de zwarte stelling. Nu komt een fase van manoeuvreren en druk verhogen. Belangrijk is dat mijn paard op c3 aan de strijd kan

Diagram 3

Door Frank Clevers

SCHAKEN

deelnemen. Belangrijk bij het hergroeperen is dat de lo-

per op c4 niet de mogelijkheid

krijgt om te ruilen

25...Df7 26.Dd2 Df6

27.Pd1 Pe7 28.Te5 Dh6

29.Lg2 Kf7 30.De3 Df6 31.Lh3

h6 32.Dd2 g5 33.Pe3 gxf4 34.Pxf5

fxg3+ 35.hxg3 Kg8 36.Kg2

ZIE DIAGRAM 3

Een bekende schaakwijsheid luidt: "Open nooit de stelling aan die kant (vleugel, centrum) waar je minder staat." Waarschijnlijk had Stefan beter kunnen afwachten dan de partij in deze stroomversnelling te brengen. Na de kleine schermutzingen, ingeleid door 32...g5 staan de witte stukken zeer dreigend en blijft er voor zwart niets anders over dan stukkenruil. Door deze stukkenruil wordt de invloed van de witveldige looper steeds groter op de afloop van de partij

36...Pxf5 37.Txf5 De7 38.Txf8+ Dxf8 39.Le6+ Kh7 40.Df4 Dd8

Pfff, ik heb de tijdnoodd fase zonder kleerscheuren doorgebracht. Er kwamen nog de volgende twee zetten:

41.Df7+ Kh8 42.Lf5

Om mat te voorkomen moet zwart de dames ruilen. „Het lopereindspel geloof ik wel”, sprak Stefan (1-0).

Commentaar: Tom Bus.

EERSTE LANDSTITEL

IGM Jan Smeets is winnaar geworden van het Nederlands Kampioenschap. Het is zijn eerste landstitel. Bij de vrouwen ging de titel voor de tiende keer naar Zhaoqin Peng. De overwinning van Smeets is verrassend. Er waren drie spelers die hoger ingeschat werden, Tiviakov, Stellwagen en l'Ami. Gezien zijn leeftijd, 23 jaar, zal Smeets ongetwijfeld nog wel vaker een gooi naar de titel willen doen. Zijn rating is 2573. De sprong naar de 'grens' van 2600 zit er in. Het is natuurlijk onmogelijk om alle mooie momenten uit het NK in Hilversum hier te laten zien. Bij het maken van een keuze is ons oog gevallen op twee partijen van IGM Friso Nijboer.

Wit: Daan Brandenburg (2435)
Zwart: Friso Nijboer (2558)
ZIE DIAGRAM 1
Dit is een stelling waarin vele schakers elkaar de hand zouden schudden en de vredespijp zou-

Diagram 1

den roken. Maar in een NK heeft men het gezegde 'oog om oog tand om tand' hoog in het vaandel, althans achter het bord. Er valt immers geld te verdienen. Spelers op dat niveau spelen dóór. Ze willen het onderste uit de kan. Bovendien, ook al is een partij reeds in het eindspel aanbeland, dan nog wil dat niet zeggen dat er niet meer gespeeld hoeft te worden. Een voetbalwedstrijd die negentig minuten duurt en waarbij het na 85 minuten nog steeds 0-0 is met twee teams die even sterk zijn, wordt ook niet voortijdig beëindigd! Grootmeester Nijboer speelde dan ook door. Waarschijnlijk vertrouwde hij erop dat hij de eindspeltechniek van een toreneindspel beter zou beheersen dan Daan Brandenburg. En dat kwam uit. Nijboer speelde het eindspel perfect. Wie dit bekijkt, kan er heel wat van leren.
37.b4 c4 38.Kd2 Kd4 39.Txa3 Tg5 40.Ta6 c3+ 41.Ke2 Tg2+

Diagram 2

42.Kf3 Txc2
43.Txd6+ Kc4
44.a3 Th2
45.e5 c2
46.e6 Th1
47.e7 Te1
(0-1)

Wit: Friso Nijboer (2558)
Zwart: Jan Smeets (2578)

Nijboer offerde in de Najdorf-variant van het Siciliaans eerst een pion en bracht even later een onvervalste magneetcombinatie op het bord waardoor de koning van Smeets in het centrum terecht kwam.
ZIE DIAGRAM 2
32.Dc3+ Kg8 33.h5 De3 34.Txf7 Txf7 35.Lxf7+ Kxf7 36.hxg6+ Ke6 37.Te1 hxg6 38.Txe3+ fxe3 39.Df6+ Kd5 40.Dxg6 Ld4 41.De4+ Kc5 42.b4+ (1-0)

■ Nijboer is overigens een van de zeven grootmeesters die zich

Diagram 3

Door
Frank Clevers

SCHAKEN

al hebben aangemeld voor het "2e ENCI Limburg Open" in Maastricht. In totaal

hebben zich reeds 283 personen aangemeld voor dit toernooi in het pinksterweekende. Opvallend is ook het grote aantal veteranen dat nu al op de deelnemerslijst staat: tien inschrijvingen. Het 2e ENCI Limburg Open heeft een totaal prijzengeld van 8000 euro, met als klapper een hoofdprijs van 2000 euro. Dit toernooi is tevens het 79e officiële Kampioenschap van Limburg. Voor meer informatie zie www.lisb.nl

■ Zondag houdt de Blerickse Schaakvereniging een jubileumtoernooi ter ere van haar 25-jarig bestaan. Men schaakt in café-zaal Apollo. Aanvang 10.30 uur. Prijzuitreiking 17.00 uur. Er is een prijzenpot van 1.000 euro. Het speeltempo is 20 minuten per persoon per partij. Voor meer informatie zie www.lisb.nl

■ Wit: Martin Schmitz (1775, SV Schaesberg 1)
Zwart: Bram ten Haaf (1556, DJC)
Competitie Limburgse bond 30-03-2008
ZIE DIAGRAM 3
9...Pxe4? 10.Lb6 Dd7 11.Pc7+ Kf8 12.Pxa8 zwart geeft op (1-0).

7 UIT 7 VOOR FRED SCHEEREN

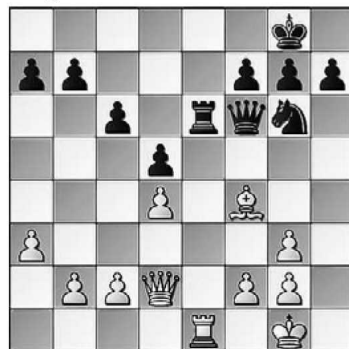
Heerlen 1 heeft in de Limburgse competitie voor clubteams het kampioenschap behaald in de eerste klasse A. Topscorer van het kampioens- team werd Fred Scheeren uit Brunssum met 7 uit 7. De 50- jarige Scheeren, die een rating heeft van 1937, scoorde daarmee een TPR van 2144. Iemand die zo'n score behaalt, mag natuurlijk wel eens 'naar voren' gehaald worden. Daarom vroegen we Fred of hij een partij wilde insturen voor publicatie. Hij koos een partij van tien jaar geleden. Wit: Fred Scheeren (Schaesberg 2)
 Zwart: Peter Ramaekers (EWS 1) 08-03-1998
 Commentaar: Fred Scheeren
 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.exd5 exd5 5.Ld3 Pe7 6.Pge2 0-0 7.0-0 Lf5 8.Lf4 c6 9.Lxf5 Pxf5 10.Dd3 Df6
 ZIE DIAGRAM 1
 11.Le5 Dg5 12.Pg3 Pxf3 13.hxg3 Pd7 14.Lf4 Df6 15.a3 Lxc3
Een alternatief was 15...Ld6

Diagram 1

16.Dxc3 Tfe8 17.Tfe1 Pf8 18.Dd2 Pg6 19.Txe8+ Txe8 20.Te1 Te6
Zwart had hier remise kunnen afdwingen als hij de toren had geruild en de pion op d4 had genomen.
 ZIE DIAGRAM 2
 21.Lb8 a6 22.c3 h6 23.Kf1 Pf8 24.Lf4 Df5 25.Le3 Pd7 26.f3 Pf6 27.Lf2
Wit pareert de gevaarlijke dreiging Pe4
 27...h5 28.Td1 Pd7 29.Dd3 Dg5 30.Dd2 De7
 ZIE DIAGRAM 3
 31.a4 Pb6 32.b3 Da3 33.Dc2 Pc8 34.Te1
Wit dwingt nu zelf torenruil af, aangezien zwart de e-lijn niet mag verlaten wegens stukverlies
 34...Txe1+ 35.Lxe1 Pe7 36.Ld2 g6 37.Lf4 f6 38.Lc1 Da1
Hoewel deze zet niet slecht is, verdiende 38...Dd6 toch de voorkeur
 39.Db2 Dxb2 40.Lxb2 Kf7
 ZIE DIAGRAM 4
 Het nu ontstane eindspel staat

Diagram 2

vrijwel gelijk, zodat remise het verwachte resultaat zal zijn. Toch duurt het nog 26 zetten voordat daadwerkelijk tot remise wordt besloten.
 41.La3 Pf5 42.Kf2 Ke6
 43.Lc1 g5 44.La3 Pg7 45.g4 hxg4 46.fxg4 Kf7 47.Kf3 Pe6 48.g3 Ke8 49.Ke2 Kd7 50.Kd3 Pd8 51.c4 Pf7 52.Ke3 Ke6 53.Lf8 dxc4 54.bxc4 b5 55.d5+ cxd5 56.cxb5 axb5 57.axb5 Pe5 58.Kd4 Pxf4 59.La3 Pe5 60.Kc5 Pd7+ 61.Kd4 f5 62.Lb4 f4 63.gxf4 gxf4 64.Ld2 f3 65.Ke3 Pe5 66.Lc3 Kd6 (½-½)
 ■ Hans Cuppen uit Blerick is onderscheiden met de gouden KNSB erespeld. Hij zette zich ruim 25 jaar in voor het schaken, zowel bij de Blerickse SV, Limburgse schaakbond als KNSB.

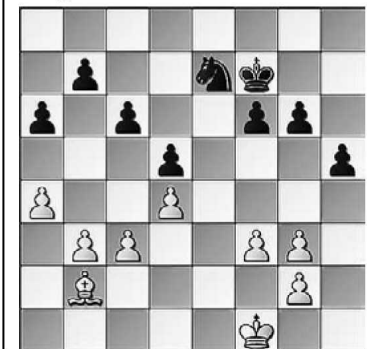
Diagram 3

Door Frank Clevers
SCHAKEN

■ De Limburgse schaakkalender zit de komende weken lekker vol. Vrijwel elke dag wordt ergens in Limburg geschaakt. Het programma in het kort:
 ■ Vanavond finalewedstrijden Limburgs kampioenschap rapidschaak voor clubteams, 20.00 uur in 'De Donderie', Roermond.
 ■ NK Jeugdschaak van 25 april t/m 4 mei in schoolgebouw 'Den Hulster', Venlo.
 ■ Op 25 en 26 april toernooi van de vereniging GESS in Sittard.
 ■ Op 26 april jeugdtoernooi in Blerick.
 ■ Op 29 april snelschaaktoernooi in Eijsden.
 Uitgebreide informatie over alle toernooien is te vinden op www.lisb.nl

Diagram 4

LINTJE

Bij de lintjesregen is Ad van Os uit Geleen vorige week benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Hij ontving deze koninklijke onderscheiding vooral vanwege zijn vele verdiensten voor het Limburgse schaken. Ad van Os is al sinds 1960 lid van de Limburgse schaakbond. Hij was secretaris van de Maastrichtse Schaak Vereniging (MSV) van circa 1963 tot circa 1983. Momenteel is hij secretaris van de vereniging GESS in Sittard. Ad van Os is al ruim 25 jaar schaakdocent (zie foto rechtsonder). Hij heeft naar schatting 700 kinderen leren schaken. Hij was met schaaklessen actief op enkele basisscholen in Maastricht en Bemelen en nog steeds op een aantal basisscholen in de regio Sittard-Geleen. De heer Van Os heeft behalve het schaken nog meer pijlen op zijn boog. Schaken is niet zijn enige hobby. Hij was ook actief voor de nierstichting en voor de Zonnebloem. Zo was hij bijvoor-

beeld als verpleegkundige actief op bootreizen met gehandicapten. Ook begeleidde hij zieken tijdens reizen naar het bekende bedevaartsoord Lourdes in Frankrijk. En wat te denken van het volgende? Hij zat in de Raad van Elf van een carnavalsvereniging en was de officiële stads-sinterklaas van Maastricht en Bemelen. Ook tennist hij nog volop. Schakers kunnen meer dan schaken alleen!

■ In Venlo (College Den Hulster, Hagerhofweg 15) is afgelopen vrijdag het Nederlands Kampioenschap jeugdschaak begonnen. Het toernooi duurt tot en met zondag 4 mei. Er wordt gespeeld om de nationale titel in drie leeftijdscategorieën: t/m 14 jaar (C-groepen), t/m 16 jaar (B-groepen) en t/m 20 jaar (A-groepen). Van de A-jeugd enkele mooie momenten: Bram ter Schegget - Etienne Goudriaan
Zie diagram 1, de stelling na

Diagram 1

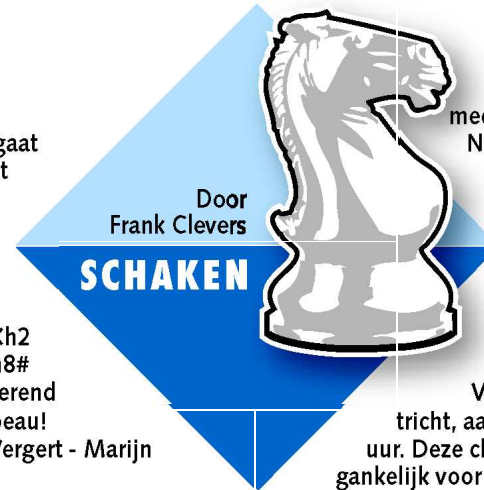
Diagram 2

29...Txa2
De partij gaat verder met
30.Lf6!
cxb3
31.Teg4
bxc2
32.Txg7
c1D+ 33.Kh2
Da1 34.Th8#
Een schitterend slot. Chapeau!
Paul ten Vergert - Marijn Otte
Zie diagram 2, de stelling na 29.b3

Marijn komt met een geniaal concept. Hij offert de damevleugelpionnen om zijn f-pion naar voren te loodsen. De partij gaat verder met 29...f5! 30.Lxa6 f4 31.Lxb7 Lxb7 32.Tc7+, Kf6 33.Txb7 f3 34.Tf1 Tg1! "Bin ich nicht genial?" pleegt men dan te zeggen.
Zie voor meer informatie www.lisb.nl

■ Op dinsdag 6 mei geeft groot-

meester Friso Nijboer een schaakclinic in Buurtcentrum De Romein, Potteriestraat 30, 6216 VG Maas-tricht, aanvang 20.00 uur. Deze clinic is toegankelijk voor iedereen.

■ Twee dagen later is een andere grootmeester op een andere plaats in Zuid-Limburg te gast. Op donderdag 8 mei verzorgt grootmeester Yge Visser in Voerendaal een lezing, aanvang 20.00 uur in De Borenborg, Furenthela 16, 6367 TL Voerendaal. Visser zal het onder andere gaan hebben over de waarde van het schaken in het gewone leven. Ook dit grootmeesterlijk 'optreden' is toegankelijk voor iedereen.

